

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐỊNH QUÁN, TỈNH ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Huyền Trang.

Thư ký phiên họp: Ông Quách Kim Lân.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Định Quán tham gia phiên họp: Ông Trần Xuân Tới- Kiểm sát viên.

Ngày 03 tháng 5 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Định Quán, tỉnh Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 03/2024/TLST-VDS ngày 12/01/2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp số 186/2024/QĐST-DS ngày 19/4/2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* Bà **Đặng Thị B**, sinh năm 1954.

Địa chỉ: Số F, tổ A, KP B, phường B, thành phố B, tỉnh Đồng Nai.

Đại diện theo ủy quyền của bà B: Ông Trương Tiến D – 1957.

Địa chỉ: Số C đường C, phường Q, thành phố B, tỉnh Đồng Nai.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm:*

+ Ông **Đặng Văn S**, sinh năm 1953.

+ Ông **Đặng Văn N**, sinh năm 1950.

Cùng địa chỉ: Ấp H, xã N, huyện Đ, tỉnh Đồng Nai.

(Ông D có mặt; ông N có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Tại Đơn yêu cầu đề ngày 05/01/2024 và lời khai trong quá trình chuẩn bị xét đơn yêu cầu, đại diện theo ủy quyền của bà Đặng Thị B trình bày:

Bà là em gái ruột của ông Đặng Văn S, cha ruột tên Đặng N1, mẹ ruột tên Nguyễn Thị P (cha mẹ đều đã chết) có 08 người con ruột trong số đó có ông S từ khi sinh ra đã không được bình thường như bao đứa trẻ khác, đến 7 tuổi ông S chưa biết, đặt đâu nằm đó, không nhận thức được hiện tượng sự vật xung quanh, chậm nói, phản xạ kém, nên không đi học, cho đến khi trưởng thành tình hình bệnh vẫn không cải thiện, không nhận thức được, không tự vệ sinh cá nhân và giao tiếp được. Trong gia đình ông Đặng Văn N là người trực tiếp sống chung với ông S và trực tiếp chăm

sóc nuôi dưỡng ông S từ khi nhỏ cho đến nay. Năm 2011 và 2023 gia đình đưa ông S đi khám tại Bệnh viện T kết luận chậm phát triển tâm thần nặng.

Theo kết luận giám định pháp y tâm thần số 243/KL-VPYTW ngày 15/4/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương B1 kết luận:

- Về y học: Đang sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng (F72-ICD.10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đang sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Do đó nay bà B yêu cầu tuyên bố ông S mất năng lực hành vi dân sự và yêu cầu cử ông Đặng Văn N làm người đại diện theo pháp luật cho ông S mục đích để thực hiện thủ tục thừa kế theo di chúc của mẹ ruột là bà Nguyễn Thị P.

-Lời khai trong quá trình chuẩn bị xét đơn yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Đặng Văn N trình bày:

Ông là anh ruột của ông Đặng Văn S, cha mẹ ruột đều đã chết. Về biểu hiện bệnh tình của ông S từ khi sinh ra cho đến nay ông thống nhất như lời trình bày của bà B. Hiện ông N là người trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng ông S. Nội dung kết luận giám định pháp y tâm thần số 243/KL-VPYTW ngày 15/4/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương B1 thì ông đồng ý và không có ý kiến gì.

Đối với yêu cầu tuyên bố ông S mất năng lực hành vi dân sự và yêu cầu cử ông làm người đại diện theo pháp luật cho ông S của bà B thì ông đồng ý và không có ý kiến gì.

- Tại phiên họp, Kiểm sát viên phát biểu ý kiến như sau:

Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của pháp luật, những người tham gia tố tụng đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Đặng Thị B, tuyên bố ông Đặng Văn S mất năng lực hành vi dân sự và cử ông Đặng Văn N là đại diện theo pháp luật của ông S.

Về lệ phí việc dân sự: Bà B là người cao tuổi nên được miễn lệ phí theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của kiểm sát viên, Tòa án nhân dân huyện Định Quán nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Bà B yêu cầu tuyên bố ông Đặng Văn S mất năng lực hành vi dân sự nên được xác định là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” quy định tại khoản 1, Điều 27; Điều 35, Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự và thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Định Quán, tỉnh Đồng Nai.

[1.2] Tại phiên họp, ông Đặng Văn N vắng mặt nhưng đã có đơn xin vắng mặt nên căn cứ Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành giải quyết vắng mặt ông N.

[2] Về xem xét yêu cầu:

Căn cứ vào lời khai của đương sự, tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ và kết luận giám định pháp y tâm thần số 243/KL-VPYTW ngày 15/4/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương B1 kết luận: Về y học: Đương sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng (F72-ICD.10); Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự có đủ cơ sở xác định ông Đặng Văn S mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về yêu cầu cử người đại diện: Do cha mẹ ruột ông S đã chết, ông S không có vợ, con nên bà B yêu cầu cử ông Đặng Văn N (là anh ruột ông S) làm người đại diện theo pháp luật cho ông S để thực hiện các giao dịch dân sự.

Căn cứ các Điều 22, Điều 46, Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 53 Bộ luật Dân sự và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự yêu cầu trên của bà B có cơ sở chấp nhận.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà B phải chịu 300.000 đồng nhưng bà B có đơn xin miễn và thuộc trường hợp được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

[5] Đề nghị của Kiểm sát viên tại phiên họp phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 35, Điều 39, Điều 149, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, Điều 46, Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 53 Bộ luật Dân sự và Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Đặng Thị B.

Tuyên bố: Ông Đặng Văn S, sinh năm 1953, địa chỉ: Ấp H, xã N, huyện Đ, tỉnh Đồng Nai là người mất năng lực hành vi dân sự. Giao dịch dân sự của ông S phải do người đại diện theo pháp luật là ông Đặng Văn N, sinh năm 1950 xác lập, thực hiện.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà B là người cao tuổi nên được miễn lệ phí sơ thẩm theo quy định của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt được tính từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

**TM.HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Nơi nhận:

- VKSND huyện Định Quán;

- Dương sự;
- THADS huyện Định Quán;
- Lưu hồ sơ vụ án.

Nguyễn Thị Huyền Trang